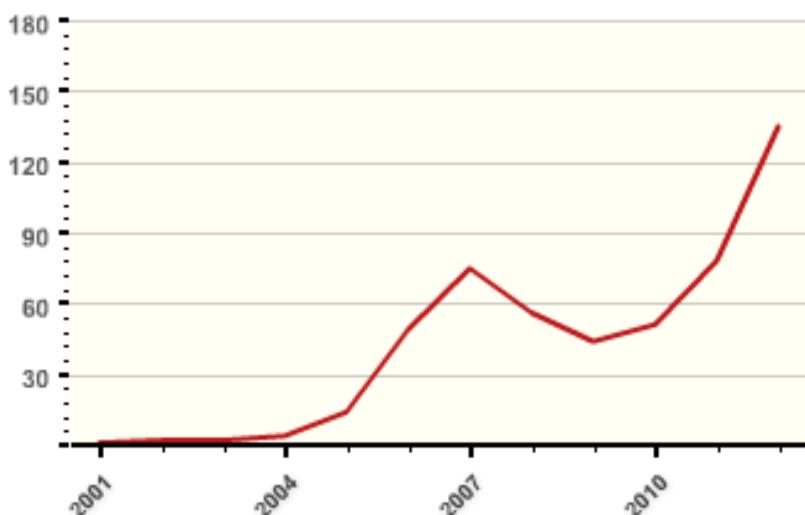

حملات انتحاری یک پدیده جدید نبوده و منشأ دینی ندارند (قسمت اول)

حملات انتحاری امروز در افغانستان، پاکستان و عراق تقریباً به رویدادهای روزمره تبدیل شده اند. این حملات بیش از سی و شش (۳۶) کشور جهان به شمول افغانستان، پاکستان، عراق، سوریه، الجزایر، چنای، کرواسی، مصر، هند، اندونزیا، اسرائیل، لبنان، مراکش، روسیه، عربستان سعودی، سریلانکا، ایران، هسپانیا، تونس، ترکیه، انگلستان، ایالات متحده، نایجیریا، سومالیا و یمن را بصورت مستقیم، و بعد از واقعه ۱۱ سپتامبر تقریباً تمام کشور های جهان را بصورت غیر مستقیم متأثر ساخته اند.

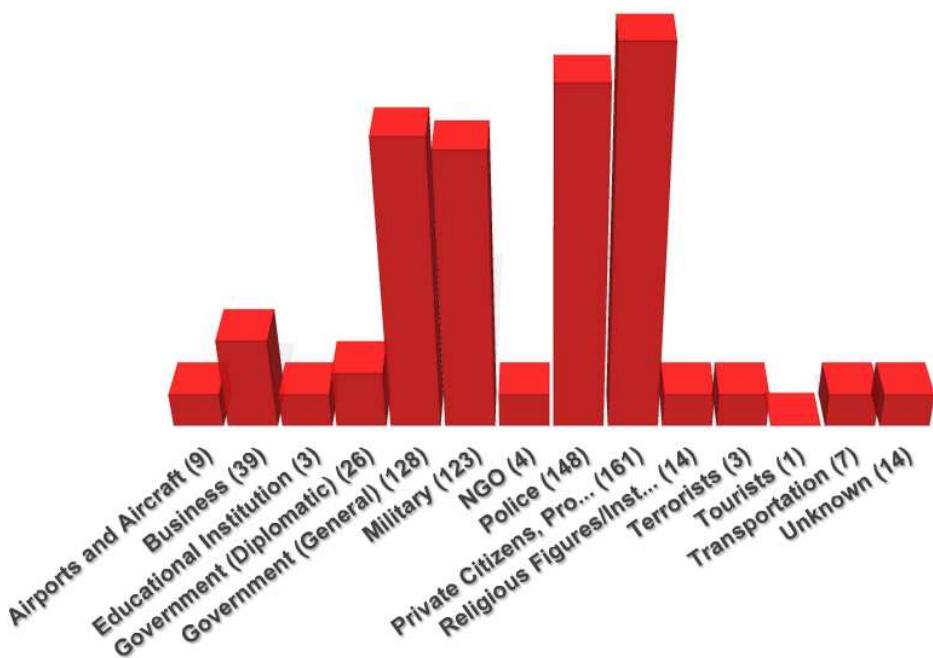

گراف حملات انتحاری در افغانستان (منبع: گلوبل تروریزم داتابیز)

به اساس احصایی حاصله از داتابیز جهانی تروریزم در پو هنتون مریلند ایالات متحده، تنها بین سالهای ۲۰۰۱ و ۲۰۱۲ جمعاً ۲۲۸۶ حمله انتحاری در جهان صورت گرفته که از آن جمله ۵۱۲ حمله انتحاری در افغانستان بوده است. (توجه کنید که این رقم تنها مربوط به حملات انتحاری میشود، و تنها در افغانستان بیش از ۳۲۱۱ کشته و ۵۴۳۷ زخمی تأثیر داشته است. تعداد تمام حملات در افغانستان (بشمل حملات انتحاری) درین مدت اضافه از (۴۶۷۴) واقعه بوده است، که شامل واقعات ترور، حملات مسلحه، انفجار بم، آدم ربایی، گروگان گیری، حمله بر اماكن و غیره میباشد^۱).

از جمله این حملات انتحاری ۸۲ حمله در کابل، ۷۳ حمله در قندهار، ۲۹ حمله در خوست، ۱۱ حمله در گردیز، ۱۰ حمله در جلال آباد، ۸ حمله در هرات، ۷ حمله در بگرام، ۷ حمله در اسعدآباد کنر، و ۵ حمله در فراه صورت گرفته است.

تا جاییکه به اهداف این حملات مربوط نمیشود بیشترین این حملات یعنی در درجه اول (۱۶۱) حمله بر شهروندان ملکی صورت گرفته اند. بعد از آن به ترتیب ۱۴۸ حمله بر پولیس، ۱۲۸ حمله بر تأسیسات عمومی دولتی، ۱۲۳ حمله بر اردوی ملی، ۳۹ حمله بر مراکز تجاری، ۹ حمله بر میدان های هوایی یا هوایپیما ها، و ۱۴ حمله بر شخصیت ها و یا تأسیسات مذهبی صورت گرفت است.

گراف اهداف حملات انتحاری در افغانستان

برخلاف آنچه بعد از حملات ۱۱ سپتامبر شایع شده است، حملات انتحاری یا تروریزم انتحاری نه یک پدیده جدید است و نه هم ریشه به اصطلاح در تعصبات دینی دارد. به همین گونه منحصر دانستن آن به دین مقدس اسلام، یا اوضاع افغانستان و شرق میانه هم اشتباه است. عاملان و سازمان دهنگان بمب گذاری های انتحاری فراتر از همه سنت های دینی و فرهنگی عمل نموده اند.

تعريف حملات انتحاری

قبل از آنکه به تاریخچه و تفصیل حملات انتحاری بپردازیم، بهتر است تعریفی از آن داشته و نوع حملات مورد بحث ما را روشن سازیم. مقصد از حملات انتحاری، حملاتیست که به کشته شدن عمدى حمله آور آن می انجامد. این نوع انتحار یا خودکشی به قصد کشتن دیگران و رساندن بیشترین صدمه بر هدف صورت میگیرد، و انتحار کننده میداند که خودش نیز در جریان حمله بصورت قطعی یا احتمال زیاد کشته خواهد شد.

حملات انتحاری را میتوان به دو دسته عمومی حملات انتحاری با هدف و حملات انتحاری بی هدف تقسیم کرد. نوع با هدف به قصد آسیب زدن به فرد یا افراد معین به انجام میرسد و ممکن است افراد دیگر حاضر در محل نیز کشته یا

مجروح شوند. نوع بی هدف برای نا امن ساختن فضای اجتماعی و سیاسی مورد نظر و برانگیختن ترس و وحشت عمومی طراحی می شود.²

در حملات انتحاری اشخاص انتحار کننده بشکل یک سیستم پیچیده هدایت کننده اسلحه عمل میکنند. آنها قسمان نقش انسان و قسمان نقش اسلحه را بازی میکنند و میتوان گفت که به عوض حمله کنندگان انتحاری، بخشی از حملات انتحاری را تشکیل میدهند. آنها چه واسکت منفجره بپوشند و یا راننده موتر مولو از مواد منفجره باشند، حیثیت بمب های مغلقی را دارند که میتوانند خود را به هدف رسانده و در لحظات حساسی که احتمال تخریب بیشتر باشد، منفجر شوند.

قابل پادآوریست که در استعمال اصطلاح انتحار و خودکش بایدمحتاط باشیم . چون درین اواخر بسیاری از کسانی که در حملات انتحاری دخیل اند، بنا بر گزارشات مختلف خود قربانی حمله میباشند. راپور های متعدد حاکیست که افرادی از اقتدار خدشه پذیر جامعه مثل اطفال، معنادین مواد مخدره، و بیماران مصاب به امراض روانی و عقلی بدون میل و خواست خود شان به حملات انتحاری مجبور شده اند.

تاریخچه حملات انتحاری

راجع به منشاء حملات انتحاری بحث های زیادی صورت گرفته است . حملات انتحاری یک پدیده جدید نیست . گروه های مربوط به همه ادیان (یهودان، مسیحیان، مسلمانان، بودایی ها) و حتی آنها که به خداوند (ج) عقیده ندارند، از قرنها بدبینسازین روش استفاده کرده اند.

اولین واقعه ثبت شده یک حمله انتحاری از سامسون ، یکی از چهره های کتاب مقدس (انجیل) میباشدکه با توانمندی خود یک معبد را منهدم ساخته و با خود تعداد زیادی از فلسطینی ها را کشت . درینجا بصورت بسیار مختصر به چند واقعه تاریخی دیگر اشاره میکنیم:

حملات جنگ طلبان یهودی و کشتتن رهبران امپراتوری روم و طرفداران شان : حدود دو هزار سال قبل از امروز در قرن اول میلادی دو فرقه یهودی به نام های زیلوت ها و سکری ها (Sicarii و Zealots) معروف به «مردان خنجر دار» در اعتراض به اشغالگران روم در یهودیه، با خنجر های کوتاه شان دست به حملات ترور زدند. این حمله آوران قبل از آنکه دست به حمله بزنند، آگاهی کامل داشتندکه قربانیان شان توسط نگهبانان حفاظت شده و خودشان قبل از آنکه فرار نمایند، کشته خواهند شد.

کشتن رهبران مخالف سیاسی و مذهبی توسط اسماعاعلیان شیعه : بعد از آن اسماعاعلیان نزاری، شاخه از مسلمانان شیعه ، در دوران جنگهای صلیبی قرن دوازدهم با استفاده از همین تاکتیک های «مردان خنجر دار» دست به حملات انتحاری زدند. آنها توسط مخالفان شان بنام حشیشیه یا حشاشین نامیده شدند، که سپس این نام در زبانهای اروپایی به گونه های مختلف به کلمه اساسین Assassin مبدل شد که سرچشمۀ کلامۀ قاتل با ترورست شناخته می شود. ترور یا Assassination به کشتن اشخاص مشهور یا شخصیت های سیاسی توسط حمله ناگهانی گفته میشود. ترور ممکن است انگیزه مذهبی، ایدئولوژیک، سیاسی یا نظامی داشته باشد. این عمل ممکن است برای سود مالی ، انتقام یا تلافی شکایت، تمایل برای به دست آوردن شهرت ، و یا هم به دلیل نظامی و یا دستور به انجام قتل توسط سرویس های امنیتی و استخباراتی انجام گیرد.³

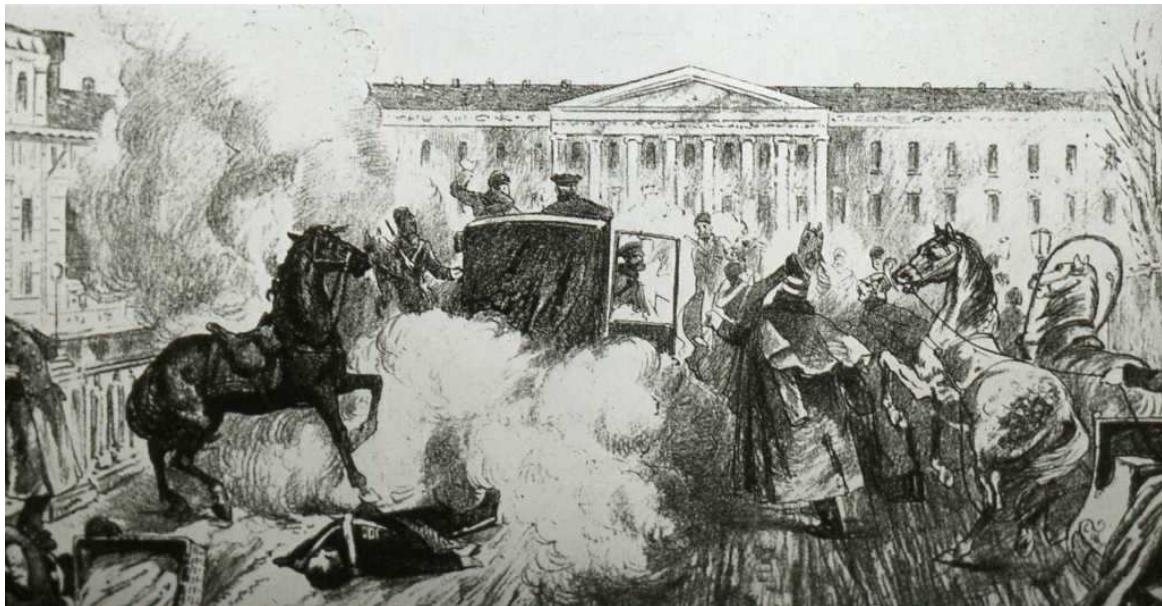
شناسنات ها جنگجویان آزادی خواه : در اواسط قرن ۱۸، گروه های دیگری در هند، اندونزیا و فیلیپین حملات خودکش را در برابر استعمار انجام دادند.

مخالفین سیاسی رژیم تزاری در روسیه : در پایان قرن ۱۹، مخالفین سیاسی روسیه اعضاء و مدافعان رژیم تزاری را با مواد منفجره مورد حمله قرار داده خود و قربانیان خود را کشتند. در یکی ازین حملات انتحاری در مارچ ۱۸۸۱ (۱۸۸۱) الکساندر دوم امپراتور روسیه (اپریل ۱۸۸۱ تا مارچ ۱۸۸۱) کشته شد. درین حمله یک تن از حمله آوران بمب کوچکی را بر کاروان تزار الکساندر دوم در خارج از قصر زمستانی اش در سنت پیترزبورگ پرتاب نمود. اما تزار از کالسکه ضد مرمی ایکه توسط ناپلیون سوم به او تحفه داده

². ویکی‌پدیا، دانشنامه‌زاد

³. ویکی پدیای انگلیسی

شده بود، زنده ماند. به تعقیب آن مرد جوانی مربوط به گروه چپ «آرمان مردم» بطرف هدف شتافته و با پرتاب بمب دستی دیگر در زیر پای تزار خود و امپراتور ۶ ساله را از بین برداشت.^۴

حمله بر کاروان تزار الکساندر دوم

رسم حمله بر تزار الکساندر دوم

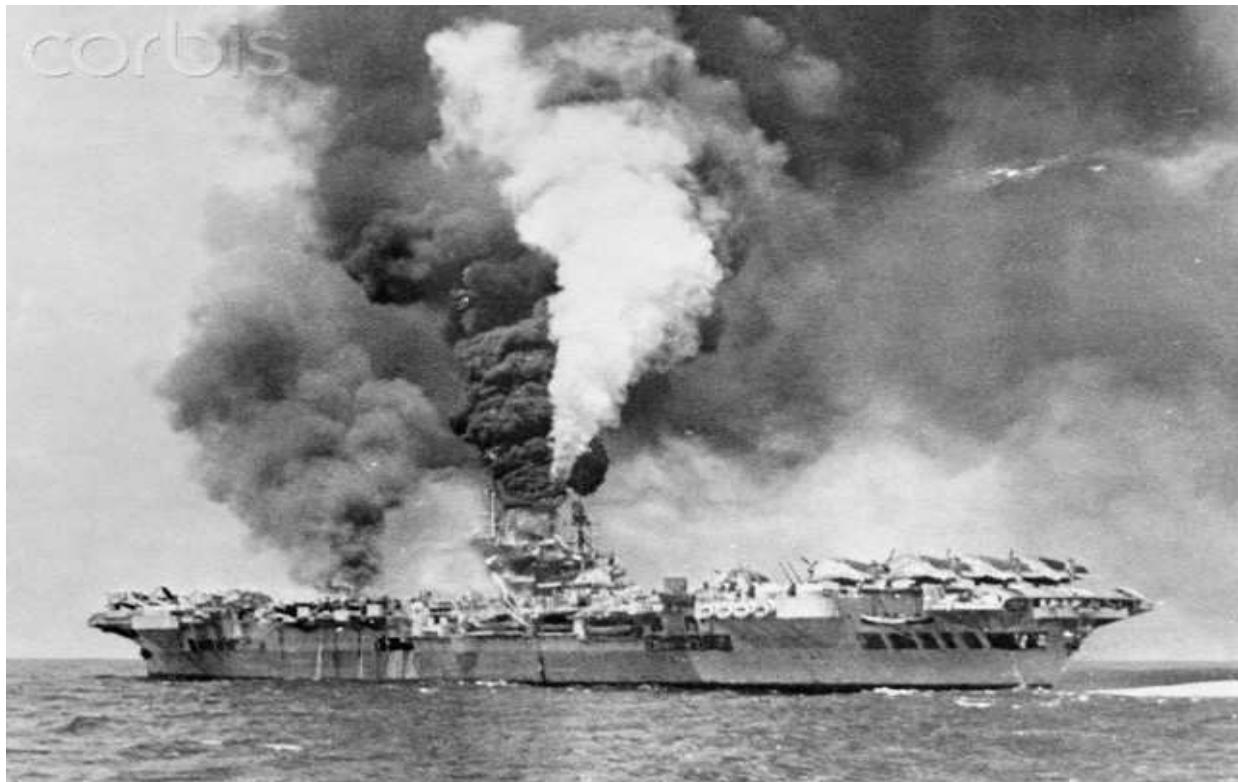
حملات پیلوت های کامیکازه جاپان: حملات انتحاری مدرن در جهان غرب هنگامی جلب توجه کرد که جاپانی ها در دوران جنگ جهانی دوم از خلبانان فدائی کامیکازه Kamikaze به عنوان یک سلاح استفاده کردند.

پیلوت های کامیکازه جاپان در قبل از انجام عملیات انتحاری در جنگ دو جهانی

کامیکازه در لسان جاپانی به معنی «باد الهی» است. این اصطلاح نخست زمانی رواج بیدا کرد که مُغل ها دو بار در سال های ۱۲۷۴ و ۱۲۸۱ به جزیره های جنوب غربی جاپان حمله کردند، که توفان شدیدی درگرفت و باعث شکست آنان در هر دو تهاجم شد. بعدها هنگام جنگ جهانی دوم کامیکازه به حمله های انتحاری خلبانان قوای هوایی جاپان نیز گفته شد. با پیشرفت کشتی های جنگی قوای بحری جاپان که توان مقابله آمریکا بطرف جاپان، چون قوای بحری جاپان که توان مقابله با هوایپماهای جدیدتر آمریکایی را نداشت، تصمیم گرفت که مواد منفجره را در جنگنده های هوایی خود جابجا نموده و

برای انعدام کشتی های جنگی هوایپما بر آمریکایی به عرشه آن کشتی ها بزند. تنها در ماه می سال ۱۹۴۳، چهل و سه حمله کامیکازه اتفاق افتاد.^۵

انفجار یک طیاره کامیکازی جاپان بعد از اصابت به عرشة کشتی جنگی هوایپما بر آمریکایی در ۲۵ نوامبر سال ۱۹۴۴

^۵. تروریسم انتحاری: توجیه غیر منطقی. مجله بینش استراتژیک، جلد III، شماره ۸ (آگسست ۲۰۰۴). به قلم جولیان مدسن

حملات انتحاری بعد از اشغال لبنان توسط اسرائیل: بعد از آن با تغیر ثبات سیاسی، شرق میانه شاهد احیای عملیات شهادت شد. گفته می‌شود که حزب الله در عقب حملات شدید و ویرانگر ماه اکتبر سال ۱۹۸۳^۶ علیه نیروهای آمریکا و فرانسه در لبنان بوده است که منجر به کشته شدن بیش از ۳۰۰ نفر شده بود.

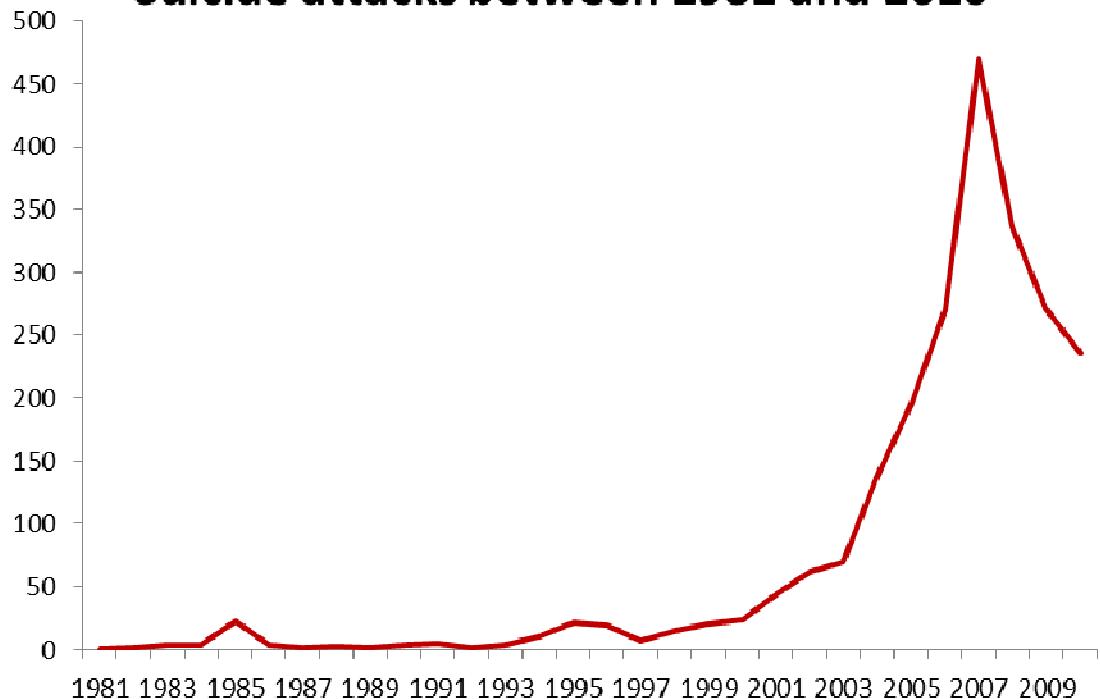
حملات انتحاری بیرهای تامیل: بنظر میرسد که بیرهای آزادی بخش تامیل (بیرهای تامیل) The Liberation Tigers of Tamil Eelam در سریلانکا تاکتیک های حزب الله را با خشونت بیشتر تقاید نموده باشند. نیویارک تایمز گزارش داده است که تا سال ۲۰۰۲ بیرهای آزادی بخش تامیل بیش از هر کس دیگری در جهان، از جمله حماس، بمب گذار انتحاری فرستاده است. بیش از ۲۲۰ بمب انتحاری به این سازمان نسبت داده شده است.⁶

بیرهای تامیل حملات خود را در درجه اول علیه بالا رتبه ترین پرسونل نظامی و سیاسی سریلانکا و هند رهنمایی کرده است، و تنها سازمانی است که به کشتن دو تن از سران دولت یعنی راجبو گاندی، صدراعظم سابق هند در سال ۱۹۹۱، و پریدینیسا رئیس جمهور سریلانکا در سال ۱۹۹۳ مؤقق شده است.

در سالهای بعد جهان شاهد حملات انتحاری بیشتری توسط جنگجویان فلسطینی، سازمان القاعده، عراقی ها، و بلاخره طالبان در افغانستان و پاکستان بود.

بزرگترین حمله انتحاری در ۱۱ سپتember ۲۰۰۱ بر مرکز تجاری نیویارک و وزارت دفاع امریکا (پنتاگون) رخ داد که حدود سه هزار (۳۰۰۰) نفر کشته بجای گذاشت.

Suicide attacks between 1981 and 2010

گراف حملات انتحاری بین سالهای ۱۹۸۱ و ۲۰۱۰

(منبع: پروژه امنیت و تروریزم پوهنتون شیکاگو)

⁶. شماره ۸ اپریل سال ۲۰۰۲ نیویارک تایمز

اطفال در مقابل اثرات روانی بمب گذاری های انتحاری از همه بیشتر آسیب پذیر هستند

(ادامه دارد)